

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Gaia

2023

Indhold

Arbejdet med den pædagogiske læreplan	3
Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?.....	3
Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?	4
Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?	5
Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø	5
Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?.....	6
Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?	6
Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?	7
Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?	7
Inddragelse af forældrebestyrelsen	8
Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?.....	8
Det fremadrettede arbejde	9
Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?	9
Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?	9
Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?.....	10

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

“Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

“Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Indledning:

Grundstrukturen, som er beskrevet i vores styrkede pædagogiske læreplan, er i store træk den samme som nu. Vi arbejder stadig i mindre grupper om formiddagen med en planlagt struktur, genkendelighed, forudsigelighed og rytme gennem dagen. Vores pædagogiske grundlag har ikke ændret sig. Vi arbejder ligeledes fortsat med fokus på etablering af udviklende og trygge læringsmiljøer med en vekselvirkning af planlagte vokseninitierede aktiviteter, rutiner og samspil og børneinitierede lege og samspil.

Det fysiske og æstetiske læringsmiljø:

Vi har gennem den sidste 2 år arbejdet med at udvikle vores læringsmiljøer både ude og inde. Ved at tage udgangspunkt i materialet KIDS og børnenes input har vi udviklet, justeret og etableret læringsmiljøerne og gør det fortsat løbende.

Legende tilgang:

Vi har det seneste år arbejdet med legen og legende tilgang i institutionen. Vi er med i projekt “ Leg for dig”, som en af de 12 institutioner på landsplan, der fokuseret arbejder med at give legen plads i den daglige pædagogiske praksis. Vi har stillet skarpt på legen og den legende tilgang i den pædagogiske praksis, da vi dels ønsker at blive klogere på vores egen legekultur i institutionen og dels arbejde med at understøtte børn på kanten af legen til at komme med i et legefællesskab, da vi mener, det er en ret for alle børn.

Rutinesituationer:

Vi har haft et særligt fokus på de rutineprægede situationer, der er gennem hele dagen som for eksempel garderobe, puslesituationer og frostmåltidet, da det er en vigtig pædagogisk opgave at skabe udvikling og læring for børnene i alle i de små rutinesituationer.

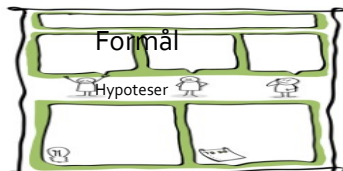

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx Redskab til selvevaluering, Tegn på læring, Redskab til forankringsproces eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi arbejder ud fra en systematisk mødestruktur:

- Ved hvert personalemøde 1 gang om måneden er der afsat tid til at personalet reflekterer og evaluerer forskellige pædagogiske temaer og forløb
- Ved hvert refleksionsmøde 1 gang om måneden er der afsat tid til at personalet evaluerer og justerer på den pædagogiske praksis. Leder deltager altid den første time af mødet med henblik på guidning og sparring.
- På pædagogisk dag en gang årligt bliver der arbejdet med et pædagogisk emne, hvor evaluering er en naturlig del.
- Denne skabelon danner rammen for vores evalueringskultur.

Undersøgelsesspørgsmål

Dokumentationsmetoder

Analyseværktøjer

Ideudviklingsværktøjer

ABS
SAL
OI

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

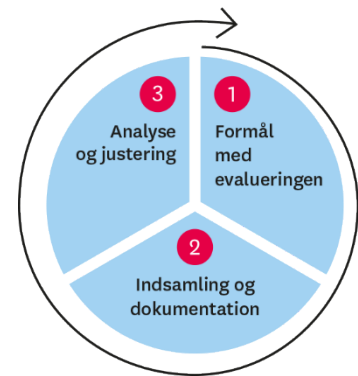
Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har på personalemøder løbende genbesøgt vores styrkede pædagogiske læreplan og haft reflekterende dialoger om vores pædagogiske forståelse og tilgang. Det vil sige, hvordan:

- Vores børnesyn kommer til udtryk i hverdagen gennem en legende tilgang.
- Vores dagtilbud hele dagen skaber et pædagogisk læringsmiljø
- Vi samarbejder med forældre om børns læring og trivsel
- Vi tager højde for børn i udsatte positioner kommer med i legen og børnefællesskabet.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side f.eks.:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Trin 1:

I evalueringen har vi valgt at sætte fokus på at udvikle kvaliteten af legene udenfor på legepladsen i middagsstunden med særligt fokus på de voksnes deltagelse og understøttelse af børnenes egne lege. Vi har taget dette fokus, da vi dels er nysgerrige på, hvordan børnenes egne ideer og perspektiver kommer til udtryk og dels hvordan de voksne understøtter børn i udsatte positioner til at kunne deltage i et legefællesskab. Vi har i udviklingen af denne kvalitet arbejdet med legemanuskripter, som hænger synligt ude på legepladsen med billeder og instruktioner til nogle lege, der kan igangsættes på legepladsen af enten de voksne eller af børnene. Vi er nysgerrige på, hvorfor manuskripterne ikke rigtig bliver brugt af hverken voksne eller af børnene

- Er det fordi manuskripterne ikke er integreret hos de voksne?
- Er der for mange og er de ikke spændende nok?
- Ved børnene ikke hvad de skal bruge manuskripterne til?
- Hænger de ikke i børnehøjde?

Derudover er vi udfordret på at de voksnes understøttelse af børnenes egne lege særligt i middagsstunden ikke kommer til udtryk i hverdagen. Det ses i vores tilsynsrapport, hvor en af de anbefalinger, vi fik i forhold til vores udviklingsperspektiv, var at arbejde med de voksnes deltagelse i og understøttelse af børnenes egne lege.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relations skemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Trin 2:

Som metode til at indsamle data i forbindelse med vores evaluering har vi benyttet observationer og afkrydsningsskemaer.

Personalet har på skift observeret hvilken adfærd og hvilke mønstre, der er de dominerende på legepladsen i forhold til de voksnes deltagelse og understøttelse af børnenes egne lege.

Derudover har vi benyttet skemaer til at dokumentere om det er børnenes eller de voksne, der sætter lege i gang og hvor mange børn, der er med i legene med de voksne samt hvorvidt der er børn, der ikke er en del af børnefællesskaberne. Vi krydser også af om det er lege fra legemanuskripterne, der igangsættes.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøets betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Trin 3:

Den indsamlede data tegnede et tydeligt billede af voksne, der gerne vil deltage og understøtte børnenes egne lege. De voksne blev dog ofte afbrudt og forstyrret af andre opgaver, såsom praktisk hjælp til toiletbesøg, fylde vandflasker, tørre næser, hjælpe med at finde legeredskaber og guide i konflikter. De voksnes interne organisering på legepladsen gjorde det vanskeligt for dem at fordybe sig i børnenes lege og have tid til at følge op på børnenes ideer og perspektiver.

Desuden viste afkrydsningskemaerne at primært var de voksne, der satte lege i gang fra legemanuskripterne. Børne udtrykte flere gange at de ikke kunne aflæse billederne og ikke vidste hvilke lege, man kunne lege. Til gengæld deltog mange børn i disse lege og at børn i udsatte positioner fik adgang til legefællesskaberne gennem disse fælleslege, når de voksne igangsatte dem.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskemaet.

Trin 3:

På baggrund af en analyse af den indsamlede data, har vi iværksat følgende tiltag:

- Vi har fået lavet en tavle med tydelige legemanuskripter og billeder, som børnene selv har valgt
- Vi har sørget for at introducere børnene for legene og hængt den i børnehøjde.
- Vi har organiseret os, så de voksne har fået en klar struktur ude på legepladsen. De voksne har nu armbånd på med forskellige farver. De røde er hjælpere. Det er voksne, der hjælper børnene med alt praktisk fra toiletbesøg til at løse konflikter eller finde legeredskaber frem. De grønne er legere. Det er voksne, der fordyber sig i børnenes egne lege og primært positionerer sig som legekammerater i børnenes egne lege. Desuden hjælper de legende voksne børn på kanten med at komme ind i legefællesskaberne.

Det er tiltag vi fortsat arbejder på at udvikle, justere og evaluere i hverdagen.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

“Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52.

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

*Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.*

Forældrebestyrelsen er grundet en ny struktur i dagtilbud først blevet etableret i dens nuværende form pr. 1 januar 2023. Forældrebestyrelsen informeres og inddrages aktivt løbende i dialog om det pædagogiske læringsmiljø og i forhold til nye tiltag i institutionen. Forældrebestyrelsen kommer med input og forslag til fokusområder, som kan højne kvaliteten.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Legende tilgang:

Vi fortsætter med at have fokus på at skabe gode betingelser for legen i en pædagogisk hverdag. Vi vil fortsat fokusere på at de voksne deltager i børnenes egne lege og at børn i udsatte positioner får adgang til børnefællesskabet med støtte fra de voksne.

Overgange:

Vi vil i den kommende periode skærpe vores fokus på overgangene i løbet af dagen, da der ligger et potentiale gemt for mange læringsøjeblikke i de rutineprægede situationer.

Natur, udeliv og Science:

Natur, udeliv og science skal i højere grad på dagsordenen i vores institution, da der er behov for at udvikle og reflektere over, hvordan Natur, udeliv og science bliver en naturlig del af vores pædagogiske praksis.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Overordnet fungerer vores mødestruktur og evalueringskultur fint. Vi bør dog benytte dataindsamling i endnu højere grad end vi gør nu. Vi bør desuden have en opmærksomhed på at inddrage flere perspektiver i vores evalueringer. For eksempel benytter os mere af børneinterviewes

---

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har løbende i denne evalueringsproces været inde og justere og ændre den pædagogiske læreplan, så den til svarer den pædagogiske praksis, der udøver i institutionen.

Vi ønsker at vores pædagogiske læreplan bevæger sig fra et statisk og tungt dokument til et levende dynamisk værktøj, som vi bruger aktivt i medarbejdergruppen efter behov